

Posudek vedoucího na diplomovou práci Lukáše Marka na téma :
„Výkonnost ekonomiky EU ve vztahu k USA“

Prof. Ing. Lukáš Urban, CSc.
Vedoucí diplomové práce

Rozdíl v ekonomické úrovni mezi UEU a USA, hlavně však úporné setrvávání tohoto rozdílu zhruba od začátku 70. let do dneška, je předmětem jak odborných diskusí, tak se odráží v iniciativách unijních institucí, které usilují o zvrát tohoto trendu. Lisabonská strategie vyhlášená v roce 2000 je nejznámějším příkladem takové iniciativy. Je však známo, že nepříspěla k očekávanému obratu. Dnes, téměř deset let po jejím přijetí, zůstává rozdíl v ekonomické výkonnosti a konkurenceschopnosti obou aktérů prakticky beze změn.

Toto téma, které pro hodnocení evropské integrace a jejího přínosu nemá zdaleka marginální význam, nedá spát mnoha odborníkům, takže přehled relevantní literatury vykazuje dnes už velké množství položek. Hlavní odpovědi na příčiny nezdaru Evropské unie odstranit zaostávání v ekonomické rovině za USA jsou známy a lze je také roztrždit do několika skupin.

Autor předložené diplomové práce, Lukáš Marek, neusiluje o to podat nějaký zcela nový, originální pohled na tento proces, přesto však považuji jeho diplomovou práci za velmi cenný příspěvek do probíhající diskuse. Po úvodním seznámení s celou problematikou a po kritickém přehledu relevantní literatury shledávám hlavní přínos diplomové práce v kap. 2 a 3. V nich se diplomant soustředil na dva faktory, které ovlivňují ekonomické prostředí v zemích EU (přesněji na jeho vnitřním trhu) a mohou přispět k vysvětlení toho, proč úsilí zemí EU o vyšší ekonomickou výkonnost nedává výsledky.

V prvním případě jde o zhodnocení konkurenčního prostředí na vnitřním trhu EU, zejména pokud jde o fúze a akvizice, jež ovlivňují úroveň koncentrace výroby a možnosti využít výhod z rozsahu. Jak se v práci správně konstatuje, na vnitřním trhu EU v tomto ohledu nadále existuje řada bariér, které mají ochranný ráz.

V druhém případě jde o důsledky výzkumu a vývoje, který je v EU roztržštěn, což zpomaluje také přenos jeho výsledků do praktické roviny. Výsledek je znám : Evropa jako celek začala od poloviny 90. let zaostávat také v růstu produktivity práce a v intenzitě inovační činnosti. Tato kapitola, objektivně pro mnohé, poukazuje na to, že řešení pro země EU není jen v tom přiblížit se k 3% podílu výdajů na vědu v HDP, ale přesunout tento výzkum a následující inovační činnost do sféry služeb, jež je dnes, soudě podle amerických zkušeností, hlavním polem, kde produktivita práce a ekonomická výkonnost roste bouřlivým způsobem. Je ovšem pravda, že probíhající finanční a ekonomická krize, jež zasáhla nejdříve USA, nutí znovu promyšlet závěry o americkém předstihu v ekonomické výkonnosti pod zorným úhlem posledních událostí.

Diplomové práce Lukáše Marka dává mnoho podnětů tomu, kdo se o tuto velice aktuální tematiku zajímá. Je opřena o bohatou relevantní literaturu a její zhodnocení a také o málo známé prameny.

Jednoznačně doporučuji diplomovou práci Lukáše Marka k obhajobě a navrhuji ji ohodnotit známkou "Výborně". Chci jen dodat, že významně převyšuje úroveň diplomových prací, které znám, že byly obhájeny na IMS FSV UK.

Prof. Ing. Luděk Urban, CSc.
Vedoucí diplomové práce

10.6.2009